

=====

TRÆK AF SØVÆRNETS TELEVÆSENS HISTORIE

=====

1. udkast

UDGÅET AF
BIBLIOTEKET'S
SAMLING

Udarbejdet ved søværnets televæsen
af søløjtnant SP K.Søgaard
September 1961.

Marinens
Bibliotek

000000802336

SYS 102.838

TRÆK AF SØVÆRNETS TELEVÆSENS HISTORIE.

Selvom søværnets televæsen først oprettedes som selvstændig institution inden for søværnet ved lov nr. 276 af 18. juni 1951 og som følge heraf må henregnes til eet af søværnets yngste væsener, vil man dog et stykke tilbage i marinehistorien kunne følge det nuværende søværnets televæsens spæde begyndelse som underafdeling, radioafdeling og senere radiosektion inden for de gennem tiden værende søminekorps eller søminevæsener.

I 1872 optog søminekommissionen således spørgsmålet om anvendelse af elektrisk lys til krigsbrug, og forsøg blev indledt med eet af 1. ingeniørbataljon anskaffet lysapparat. Som elektricitetsskilte til dette forsøg anvendte man 100 Bunsens- elementer, men man var dog straks på det rene med, at denne måde at frembringe elektricitet på, var meget upraktisk, hvorfor kommissionen indgav ansøgning om bevilling af en lysmaskine og en projektor. Maskinen, der blev fremskaffet, var af Grammes konstruktion, og projektoren var en 60 cm. linseprojektor fra Sautter og Lemonier. Som drivkraft anvendte man maskinen fra en minekran eller et lejet lokomobil. Lysstyrken af apparatet, der blev benævnt "Det Store Lysapparat", blev målt ved fotometer med "bec Carcel" som enhed til ca. 250. Efter forsøgenes afslutning udtalte kommissionen, at man under kamp mellem skibe og søforter med held ville kunne anvende dette apparat på indtil 1900 meter.

Den 3. november 1880 bestemte Marineministeriet, at "Flaadens Lysmaskiner skulle afleveres fra Søartilleriet til Søminekorpsets 2. Afdeling, som tager dem i Regnskab og sørger for Opbevaring og Vedligeholdelse samt Personellets Uddannelse". Den 10. december 1880 fandt overdragelsen af materiellet sted og det bestod da af 7 lysmaskiner, 6 linseprojektorer, 2 spejlprojektorer samt tilbehør. Dette materiel, der herefter blev overgivet til søminekorpsets 2. afdeling, må siges at være det første materiel, der blev taget i regnskab og forvaltet inden for det senere søværnets televæsen.

Udviklingen inden for elektriciteten greb hurtigt om sig, og søværnet fulgte godt med i denne udvikling, hvilket bl.a. kan ses af en række oplysninger om deltagelse i forsøg og udstillinger, hvor søminekorpsets 2. afdeling var repræsenteret, således ved deltagelse i den store elektriske udstilling i Wien i 1883 samt ved verdensudstillingen i København i 1888, hvor korpset deltog med en stor del af sit elektriske materiel.

I 1888 fik chefen for afdelingen ligeledes sæde i en kommission, der skulle tage spørgsmålet om anvendelse af elektrisk lys i Det Kgl. Teater under overvejelse, og det blev senere søminekorpsets 2. afdeling, der fik overdraget kontrollen med lysinstallationen i teatret.

Først i 1883 indførtes glødelampebelysningen på prøve i vore skibe, idet "Tordenskjold", som den første enhed inden for søværnet, fik denne belysning indlagt.

I den følgende^{tid} udviklingen hurtigt inden for akkumulatorer, lysmaskiner, projektorer og telefonanlæg.

Søminekorpset blev den 8. december 1899 ved skrivelse fra det daværende Marineministerium beordret til at afholde en række indledende forsøg med "Telegrafering uden Traad" (Gnisttelegrafering) efter offentliggørelsen af Marconis resultater på dette område, og det blev ganske naturligt personel fra søminekorpsets 2. afdeling, der blev udset til at foretage disse forsøg.

Søminekorpset, der var blevet oprettet i året 1880 bestod af en 1. afdeling (mineafdeling) og en 2. afdeling (torpedo- og elektrisk afdeling).

Personellet blev fremskaffet, dels ved tilgang af ingeniør-underofficerer fra hæren og dels ved overførsel af faste underofficerer fra søværnets artilleri- og matroskorps.

De første indledende forsøg med gnisttelegrafering afholdtes mellem Kvintus og søforterne, og efter at apparaterne var blevet installeret i "Helgoland" og en minekran opnåede man en telegraferingsafstand på ca. 26 km. Disse første indledende gnisttelegraferingsforsøg resulterede i, at der til brug for fyr- og vagervæsenet blev anskaffet gniststationer til Blåvandshuk samt til Vyl og Horns Rev fyrskibe.

Da man den 1. august 1902 havde installeret de første marine- radiostationer i panserskibene "Helgoland" og "Hørulf Trolle", blev man hurtigt klar over, hvilken betydning gnisttelegraferingen kunne få som meddelelsesmiddel mellem orlogsfartøjer og stationer i land, selvom rækkevidden af disse første radiostationer ikke var imponerende, nemlig ca. 65 km.

Det var nu af betydning hurtigt at få uddannet lærere, der kunne forestå uddannelsen af personellet til betjeningen af dette nye meddelelsesmiddel, hvorfor søminekorpset sendte 3 af sine særligt kvalificerede underofficerer til telegrafistuddannelse ved Statstelegrafens, hvor flere senere i årenes løb blev uddannet.

Seminestester H. Schledermann gennemgik ligeledes en teoretisk uddannelse i Tyskland hos "Gesellschaft für drahtlose Telegraphie, System Telefunken".

Fra året 1903 blev der hvert år i efterårs- og vintermånederne afholdt eet eller flere telegrafkursus på 8 uger med 5 timers daglig undervisning. Skolelokaler til dette formål blev indrettet i det gamle Østre Takkelladsmagasin i stueetagen (den nuværende søværnets fenrikskole).

Indtil året 1905 havde man udelukkende benyttet modtagning med kohører i forbindelse med skriveapparat, men nævnte år anskaffedes stationer, hvor man forsøgsvis anvendte høreapparater, således at det nu var nødvendigt på radioskolerne at uddanne eleverne i høremodtagning på telefon.

Den daværende gennemsnits- telegraferingshastighed var ikke imponerende, således kan nævnes gennemsnitshastigheden for 11 underofficerer på gnisttelegrafskolen i 1906-07:

Almindelig telegrafering med morseapparat: Gennemsnitlig 87 tegn pr. minut.

Gnisttelegrafering: Gennemsnitlig 16 forståelige tegn pr. minut
(Uddannelse i 62 timer)
(Uddannelse i 37 timer).

Aflæsning pr. telefon: Gennemsnitlig 52 tegn pr. minut.

(Uddannelse i 90 timer).

Ved gnisttelegrafering forstod man korrespondance mellem to virkelige gnisttelegrafstationer.

På gnisttelegrafskolerne undervistes i de første år uden lærebøger, hvorfor eleverne måtte notere og skitsere efter lærerens forklaringer og tegninger, men i 1908 udarbejdede seminemester H. Schledermann en "Lærebog i radiotelegrafi", hvorefter undervisningen på skolen fremover blev foretaget.

Den 1. februar 1907 oprettedes den første gnisttelegrafskole for officerer. Skolens formål var at bibringe officererne et sådant kendskab til gnisttelegrafering, at de var fuldt fortrolige med betjening, apparatindretning og teori.

Den første foreløbige radiokonference blev afholdt i Berlin i 1903 og i året 1906 afholdtes den første officielle radiokonference, hvor man bl.a. besluttede at ændre navnet: gnisttelegrafi til radiotelegrafi. På denne konference blev der affattet en radiokonvention mellem repræsentanter for 27 lande angående indretning af radiostationer, frekvenstildelinger, åbningstider, afregning, certifikater o.m.a.

I efteråret 1908 anskaffedes fra "Store Nordiske Telegrafskab" den første automatiske sender (transmitter) til brug ved uddannelsen i Høring.

Som følge af den første radiokonference i 1906 med dens krav om personellens uddannelse og certifikattildeling oprettedes i foråret 1909 det første kursus på Holmen til "Orlogsværftets certifikat for radiotelegrafister". Til brug for denne undervisning blev der i et af radiotelegrafskolens klasseværelser opstillet en komplet khaldgniststation. Denne station benyttedes ligeledes som kystradiostation og må betragtes som søværnets første flåderadio-station og kyststation (København Radio).

"Det fæmmede Dampsekskibsselskab", som i sine amerikabåde havde fået installeret radiostationer, fik i 1907 tilladelse til - inden for indskrænkede tider - at afsende og modtage telegrammer over orlogsværftets radiostation. En lignende tilladelse blev senere givet til ØK.

I 1908 byggedes en ny "Orlogsværftets radiostation" beliggende på eksercerpladsen på Frederiksholm. Stationen, der blev åbnet for trafik den 1. september 1908, virkede foruden som militær radiostation ligeledes som offentlig

kystradiostation, København Radio.

Ved forsvarsordningen af 30. september 1909 skete der påny ændringer i søminekorpsets struktur, der nu opdeltes i 3. afdelinger, 1. afdeling omfattende mineafdelingen, 2. afdeling omfattende torpedoafdelingen og den nyoprettede 3. afdeling, der benævntes signalaafdelingen (i daglig tale: Styrmands- og signalaafdelingen).

Det elektriske materiel blev henlagt under overelektroingeniøren, men allerede i 1918 fratrådte denne tjeneste under korpset, hvorefter det elektriske materiel blev underlagt direktøren for orlogsværftet, og kun radio- og projektørmateriellet forblev under Matros- og Søminekorpset, hvor det blev underlagt chefen for 2. afdeling.

Såvel i tiden før krigsudbruddet i 1914 som under selve verdenskrigen fandt der en meget stærk udvikling sted såvel inden for radiomateriellet som projektørmateriellet. Radiostationer blev i denne periode installeret i samtlige torpedo- og undervandsbåde, og der afholdtes forsøg i undervandsbådene med sløjfeantenner, således at man var i stand til at betjene radiostationerne, når undervandsbådene var neddykket.

I 1909 anskaffedes den første tonegniststation (Max Wiens flerdeltetonegnistrum, periode 500, tonehøjde 1000) og i løbet af de følgende år fik søværnet flere af ovennævnte stationer. Dette betød et betydeligt fremskridt i retning af hurtigere afsendelse og forøget rækkevidde.

Betjeningen af søværnets radiostationer blev i perioden op mod første verdenskrig udført af 2. afdelings underofficerer, men efterhånden som stationernes antal voksede, måtte tjenesten flere steder overtages af værnepligtige radiotelegrafister, som efter indkaldelsen gennemgik en kort militær radioskole, hvorefter de - såfremt de var kvalificerede - blev udnævnte til reserveunderofficerer.

Under verdenskrigsperioden 1914-18 anskaffedes flere tonegniststationer, hvoraf en del blev bygget på orlogsværftet efter Telefunkens princip.

Under sikringsstyrken havde søværnet til stadighed ca. 60 enheder udrustet, og efterhånden blev alle disse orlogsfartøjer forsynet med radiostationer.

Orlogsværftets radiostation, der i 1911 overgik til fuld døgntjeneste, var under verdenskrigen underlagt flådens overkommando og fra 1918 Marineministeriets efterretningsstation.

Ved Søværnsordningen af 1919 blev elektrisk afdeling flyttet fra Matros- og Søminekorpsets 2. afdeling til orlogsværftet, således at indkøb, vedligeholdelse og reparation af alt elektrisk materiel på orlogsværftet og i søværnets enheder - med undtagelse af mine--, radio- og projektørmateriel - blev overtaget af orlogsværftet.

I søværnets skibe og enheder blev tilsyn med og betjening af alt elektrisk materiel - med undtagelse af mine-, radio- og projektermateriel - udført af maskinkorpsets personel, men i 1920 overgik tilsyn og vedligeholdelse af artillerikommandoanlæg og telefonanlæg i skibe, der var på togt, til Matros- og Søminekorpsets personel.

Da det efter 2. verdenskrigs afslutning var meget vanskeligt at få kvalificerede radiotelegrafister, blev der i 1920 oprettet en stamme af faste radiotelegrafister i søværnet. Disse fik fra efteråret 1921 lejlighed til at avancere til underofficerer af 2. klasse.

I året 1921 anskaffede søværnet sine første rørsendere af typen 0.5 og 1.5 KW- Marconisendere, der var indrettet til såvel CW som til telefoni.

Den 7. august 1922 trådte den nye lov om søværnets ordning i kraft. Matros og søminekorpset ophørte som korps og fik navnet: Søminevæsenet, og personallet overgik herefter til skibs- og maskininspektionerne. Skønt 3. afdelings eksistensberettigelse egentlig bortfaldt med den nye lov, da såvel personallet som selve signalafdelingen blev underlagt andre myndigheder, blev afdelingen dog fortsat opretholdt, idet radiovæsenet, der i tidens løb og især under og efter verdenskrigen havde vokset sig stor og stærk tillige med projektermateriellet nu blev henlagt under denne afdeling under benævnelsen: Radioafdelingen.

I 1926 installeredes den første selvsvingende sender i inspektionsskibet "Fylla" med hvilken station, der oprettedes radioforbindelser fra Island og hjemover.

Personellet ved radioafdelingen voksede støt i takt med oprettelsen af nye radiostationer. En personelopgørelse den 1. april 1928 viser således, at der ved radioafdelingen var tilkommanderet 3 søofficerer, 14 søminemestre og sømineassistenter samt 45 radiotelegrafister.

I denne periode fik søværnets skibe efterhånden installeret styrede sendere i stedet for de gamle gniststationer og sideløbende med de rutinemæssige vedligeholdelsesarbejder på radiomateriellet, afholdtes der skoler for personallet. Ved radioafdelingens radioskole afholdtes der således kursus for radiotelegrafister, flygemekanikere samt personel fra Grønlands styrelse og fyr- og vagervæsenet.

Ved opbygningen af kystradiostationerne i Grønland i midten af tyverne assisterede militært personel fra radioafdelingen.

Ved lov af 23/3 1932 om søværnets ordning blev søminevæsenet nu direkte underlagt Marineministeriet. Radioafdelingen blev omdøbt til radiosektionen med selvstændig chef. I 1932 ophævedes dæksofficersstanden og en ny personelordning trådte i kraft, idet materielmester (Radiomester) - og kvartermestergrupperne blev indført. Radiosektionens opgaver bestod fortsat efter den nye ordning i anskaffelse, drift og vedligeholdelse af radio-, pejls-, projekter-

og ekkolodmateriel.

Der blev i perioden i trediveerne anskaffet meget nyt materiel fra udlandet, hovedsagelig nye tyske marinemodtagere for såvel kort-, mellem- som langbølgemodtagning, nyere typer pejlapparater samt ekkolodmateriel. Af særlige forsøg i denne periode kan nævnes forsøg med infarøde stråler, fotoceller og forsøg med ub- antenner.

I 1934 blev der foretaget en omlægning af flåderadio København, idet Strickers batteri på Amager (Hvor nu pyrokyseværket ligger) blev indrettet som modtagerstation. Senderstationen forblev dog på Holmen, men blev forsynet med flere moderne sendere, der kunne fjernstyres fra modtagerstationen på Strickers batteri.

Udviklingen inden for radiomateriellet medførte ligeledes en betydelig udvidelse af det civile personel ved radiosektionen.

Radiosektionens personel omfattede den 31. marts 1938 følgende: 2 søofficerer, 5 materielmestre, 34 kvartermestre, 4 underkvartermestre og 16 mather.

I denne periode voksede det civile personel fra i 1937 at have omfattet 1 ingeniør, 4 instrumentmagere, 5 monterer og 1 tilsynsmand til i 1942 at bestå af 3 ingeniører, 2 konstruktører, 1 tegner, 1 assistent, 1 kontorassistent, 4 kontorister, 1 værkfører, 38 instrumentmagere og monterer, 1 tilsynsmand, 1 magasinarbejder og 13 arbejdsmænd.

Denne store personeludvidelse skyldtes, at radiosektionen i stigende grad gik over til selv at fremstille radiosendere, kommandoanlæg, strømtavler og andet telemateriel til skibsudrustningerne. Radiosenderne, der blev fremstillet efter tegninger fra radiosektionen, fremtrådte som een efter datidens forhold enestående type, idet den ikke alene med hensyn til frekvensstabilitet oversteget de i den internationale konvention stillede krav, men tillige i betjeningsmæssig henseende og mekanisk opbygning var de kommercielle danske og frigivne tyske fabrikater overlegen. Desværre blev alle de indtil krigen fremstillede sendere ført bort af tyskerne, der hurtigt blev klar over sendernes værdi.

For fremover at kunne betjene det stadig stigende elevantal, der efterhånden var steget til 80 elever om året, påbegyndtes i 1937 en udvidelse og modernisering af radiosektionens radioskole. Radioskolen blev herefter udvidet med ca. loometer i stueetagen ved de gamle torpedobåds-kamre. Træningshallen i Spanteloftsbygningen blev afgivet til søofficersskolen, og på radioskolen blev der indrettet en ny træningshal på 100 m² samt et kontor med omstillingsbord og automatisk sending fra 6 transmittere til træningshal og samtlige 5 klasseværelser.

I perioden 1938-39 overtog radiosektionen alt flyvevæsenets radiomateriel, der tidligere havde sorteret direkte under søværnets flyvevæsen.

På grund af de store arbejdsudvidelser blev radiosektionens værkstedsforhold mere og mere håbløse, og i 1938 blev der derfor indgivet forslag om udvidelser og nybygninger til forbedring af værkstedskapaciteten. Der skulle dog gå flere år, før radiosektionens krav og ønsker på dette område blev opfyldt.

Tilstedeværelsen af magnetiske miner i de danske farvande under 2. verdenskrig medførte, at søminevæsenet - og dermed radiosektionen - indledte forsøg med såvel sikring af skibe mod magnetiske miner som konstruktion af brugeligt strygegrej. Disse forsøg og undersøgelser, der påbegyndtes ved radiosektionen i 1939-40, resulterede i, at man i 1940-41 havde fundet frem til en brugbar afmagnetiseringsmetode og sikring samt til et brugbart strygegrej bestående af slæbemagneter.

I 1941-42 havde man således sikret ialt 243 skibe og til rådighed for minestrygningen i danske farvande havde man 5 stk. 24 m. magneter, 13 stk. 12 m. magneter og 8 stk. 6 m. magneter.

Det første afmagnetiseringsanlæg blev sat i drift den 10. april 1942 på Elefanten på Holmen og senere udvidet i begyndelsen af 1943. Der blev ligeledes i tidsrummet 1942-43 oprettet to oversejlingsbaner for måling af skibenes sikkerhedsdybder, således een oversejlingsbane ved Lynetten i København og een oversejlingsbane ved Slipshavn. Rejsehold af militært personel fra radiosektionen foretog ligeledes kontrolmålinger af civile skibe på danske værfter og i danske havne. Sammen med søminevæsenets minesektion påbegyndte radiosektionen også i dette tidsrum konstruktion af særlige kabeltromler til magnetstrygningen til brug for de daværende minestrygere af M-klassen, MS-klassen og P-klassen.

Begivenhederne den 29. august 1943 medførte, at radiosektionen i lighed med de øvrige institutioner og afdelinger på Holmen blev sat ud af spillet.

Tyskerne interesserede sig allerede fra starten for radiosektionens materiel og beholdninger, hvorfor man umiddelbart efter 29. august søgte at fjerne så meget af materiellet som muligt.

Som søværnets øvrige personel blev også radiosektionens militære personel efter begivenhederne den 29. august 1943 hjemsendt på orlov på ubestemt tid. Hovedparten af det militære personel - materielmestre, radiokvartermestre, radiounderkvartermestre og radiomater gik i den periode, der nu fulgte, naturligt ind i modstandsbevægelsens arbejde, specielt inden for radio- og efterretningstjenesten, hvor personellens radiouddannelse kom denne vigtige tjeneste til gode.

Efter den tyske besættelses ophør den 5. maj 1945 rykkede søværnet atter ind på Holmen. Radiosektionens værksteder og lokaler samt radioskolens lokaler var fuldstændig tømt for alt inventar og blev benyttet som tysk lazaret.

Radiosenderstationen på Holmen var totalt ødelagt.

Den 10. maj 1945 overtog radiosektionen påny flåderadio med anlæggene på Holmen, Strickers batteri og den af tyskerne etablerede modtagerstation på Kløvermarksvej. Flåderadio København blev herefter genetableret med modtagerstation på Kløvermarken og senderstation i den tidligere modtagerstation på Strickers batteri, og allerede samme dags aften var man klar til at påbegynde tjenesten.

Da radiosektionens øvrige bygninger var i en sådan forfatning, at de ikke kunne benyttes, før en omfattende ombygning og sanering havde fundet sted, blev det besluttet at installere radiosektionen i den tidligere tyske forlægning på Kløvermarksvej, hvor radiosektionen i den nærmest følgende tid indrettede sig med provisoriske værksteder, tegnestuer, målestuer, lagre og kontorer.

Denne løsning af radiosektionens bygningsproblemer blev dog kun betragtet som midlertidig grundet barakkernes begrænsede levetid, og man genoptog atter de gamle saneringsplaner fra 1938.

Den 4. juli 1945 blev radioskolen frigivet på Holmen, og genindretning blev påbegyndt, efter at den fornødne desinfektion og sanering havde fundet sted. Undervisningen på radioskolen blev atter genoptaget den 27. september 1945 med det første hold på 8 radiomather, der havde måttet afbryde deres uddannelse på skolen efter begivenhederne den 29. august 1943.

I foråret 1946 flyttede radiosektionens værksteder atter tilbage til de gamle lokaliteter på Holmen.

Årene efter 1945 var præget af meget store vanskeligheder for radiosektionen, idet det var meget vanskeligt at begynde arbejdet påny, da man faktisk stod på bar bund, da der fandtes meget lidt af radiosektionens materiel tilbage her i landet.

Radiosektionens personel påbegyndte dog straks eftersyns- og reparationarbejder på minestrygningsgrej, flydemagneter, strygekabler, strømvendere o.s. v., således at minestrygningen kunne påbegyndes i de danske farvande, lige som man gradvis påbegyndte istandsættelse af efterladt tysk materiel til brug for de udrustede enheder.

Efter modtagelsen af orlogsfartøjer fra udlandet stillede radiosektionen atter over for nye opgaver ved modtagelsen af det nye telemateriel - især det under krigen udviklede radarmateriel og sonarmateriel - der, foruden at belaste radiosektionens værkstedskapacitet yderligere, ligeledes medførte, at man måtte have uddannet personel til betjening og vedligeholdelse af dette nye materiel i søværnets skibe.

I 1946 blev der derfor oprettet to nye skoler under radiosektionen - Radarskolen og sonarskolen - , der siden på linie med den gamle skole, radioskolen (senere signalskolen) gennem de forløbne år har forestået uddannelsen

af telepersonellet såvel til betjening som til bestridelsen af det tekniske tilsyn med telemateriellet i søværnets udruskede skibe og på søværnets landstationer.

Det af radiosektionen opførte afmagnetiseringsanlæg på Holmen var ligeledes totalt ødelagt efter tyskernes kapitulation i 1945, hvorfor søværnet, efter forhandlinger med de allierede myndigheder i Danmark, fik overdraget det af tyskerne opførte afmagnetiseringsanlæg på Lynetten. Den 26. maj 1945 kunne det anlæg påbegynde sin virksomhed under dansk ledelse. Samtidig overtog radiosektionen målestationer for skibe i Frederikshavn, Aarhus, Esbjerg og Nyborg.

Radiosektionens opgaver, der allerede før 1940 var af så speciel en karakter, og hvis arbejdsområde voksede meget stærkt under og efter besættelsen krævede efterhånden, at radiosektionen blev udskilt fra søminevæsenet med en selvstændig chef, så meget mere som radiosektionens arbejdsområde efterhånden intet havde til fælles med de to øvrige sektioner inden for søminevæsenet.

Efter genoptagelsen af arbejdet i 1945 foregik der da også en langsom adskillelse fra søminevæsenet. Radiosektionen udvidede efterhånden sine civile værksteder og tegnestuer, og chefen for radiosektionen gjorde indstillinger direkte til Marineministeriet.

Kun den administrative side af radiosektionens arbejdsområde forblev under søminevæsenet indtil den 1. april 1949.

Den endelige adskillelse fandt sted den 1. august 1951 i henhold til lov om søværnets ordning af 18. juni samme år, hvorefter søværnets televæsen opstod som selvstændig institution.

↓

Tiåret fra 1950 til 1960 må siges at høre til een af de mest epokegørende perioder inden for søværnets televæsens arbejdsområder, idet dette tidsrum såvel indadtil som udadtil stod i moderniseringens og nybygningens tegn.

Som allerede nævnt blev søværnets televæsen oprettet som selvstændig institution inden for denne periode, hvilket var medvirkende til at skabe den rette ramme om det fremtidige arbejde, der forestod.

Mens søværnet før krigen kun rådede over een flåderadiostation - flåderadio København - opbyggedes og moderniseredes i årene efter besættelsens ophør en kæde af flåderadiostationer landet over, således at søværnets skibe idag kan betjenes, hvor de end måtte befinde sig i danske og udenlandske farvande. Flåderadiostationer findes idag placeret i København, Aarhus, Frederikshavn, Rønne, Grønnedal og Thorshavn.

Også opbygningen af den danske kystradarkæde stillede store krav til søværnets televæsen i denne periode - et arbejde, der nu efter sin afslutning, er resulteret i et værdifuldt og effektivt led i det danske varslings-system.

Også inden for sonar- , projektor- og ekkolodmateriellet er der i de senere år foregået en mærkbar modernisering, lige som televæsenet fortsat overtog tilsynet og vedligeholdelsen med andet teleteknisk udstyr. Således overgik telefontilsynet i søværnet den 1. juli 1952 fra søminevæsenet til televæsenet.

I årene 1954-55 gik et længe næret ønske om større, bedre og mere moderne arbejdsforhold for søværnets televæsen endelig i opfyldelse, idet den af Forsvarministeriet indkøbte 4 etagers ejendom "Amager ny industrigård" blev stillet til rådighed for søværnets televæsen.

Den 15. august 1955 fandt den endelige overtagelse sted, og arbejdet kunne påbegyndes i den nye bygning, hvor der indrettedes moderne værksteder for reparation og vedligeholdelse af radio-, radar-, projektor-, sonar- og ekkolodmateriel samt lokaler for televæsenets administration, depoter, tegnestuer og laboratorium.

Søværnets televæsen står hermed i dag godt rustet til at møde den store udvikling, der fortsat kan forventes inden for det elektroniske område, og er dermed i stand til under bedre vilkår end tidligere at kunne betjene søværnets skibe og landinstitutioner.

KILDEANGIVELSE:

Orlogskaptajn H.Hansen: Søminevæsenets historie
(Tidsskrift for Søværnen, Kbh. 1928)

Orlogskaptajn SP F.M.Hansen: Radiosektionens personel 1900-1950.
Kbh. 1950.

Kommandør U.Hertz: Søminevæsenet 1878-1953
(Tidsskrift for Søværnen, Kbh. 1953).

